

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea recursului în anulare declarat de către contravenientul Țentiu Vitali, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2023, în cauza contravențională privind comiterea contravenției prevăzută de art.354 Cod contravențional,

A C O N S T A T A T :

1. La 28 septembrie 2022, în privința cet. Țentiu Vitali a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție pentru faptul că el, la x, orele 17.55-18.00, aflându-se în mun. x, adică în loc public, s-a exprimat cu cuvinte necenzurate și și-a satisfăcut necesitățile fiziologice lângă ușa ap.x.

Prin decizia agentului constator Munteanu Iulian, Țentiu Vitali a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art.354 Cod contravențional, la o amendă în mărime de 20 u.c., echivalent al sumei de 1 000 lei.

2. Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 28.09.2022, la 04.10.2022 Țentiu Vitali a depus contestație, prin care a solicitat anularea deciziei de sancționare și încetarea procesului contravențional pe motivul lipsei faptului contravenției.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 08 decembrie 2022, s-a respins contestația înaintată de Țentiu Vitali, s-a menținut fără modificări procesul-verbal și decizia agentului constator din cadrul IP Bălți, Munteanu Iulian din 28.09.2022, întocmite în privința lui Țentiu Vitali în săvârșirea contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional.

4. Hotărârea a fost atacată cu recurs de către:

- contravenientul Țentiu Vitalie, prin care și-a exprimat dezacordul cu hotărârea primei instanțe;

- avocatul Fedosenco Margarita în numele contravenientului, prin care a solicitat casarea hotărârii ca fiind neîntemeiată.

4.1 În motivarea cererii de recurs, contravenientul Țentiu Vitali a indicat că:

- nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, din motiv că aceasta neîntemeiat a respins și ignorat toate argumentele și probele prezentate de contravenient și a pronunțat o hotărâre în folosul surorii sale Galina Grigorieva;

- instanța a ignorat declarațiile martorului Fostenco Alexandr, cu care contravenientul a fost în acea seară de la ora 16.30, pe care l-a ajutat să ducă gențile cu produse acasă, deoarece el are piciorul bolnav, și s-au despărțit la 20.30 seara la X. Din considerentele enunțate, solicită anularea procesului-verbal contravențional, fiind învinuit intenționat fals de sora sa.

4.2 În argumentarea recursului declarat, avocatul Fedosenco Margarita în numele contravenientului a invocat că:

- la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție din X în baza art.354 Cod contravențional în privința lui Țentiu Vitali, nu a fost obiectiv și veridic stabilit faptul contravenției care i se incriminează, fapt ce contravine prevederilor art.443 alin.(1) lit. d) Cod contravențional, cu încălcarea și altor prevederi legale privind legalitatea procesului-verbal, și anume art.art.443 alin.(1) lit. f), 443 alin.(1) lit. g), 443 alin.(3) Cod contravențional;

- contravenientului nu i-au fost explicate drepturile sale, totodată au fost ignorate cererile lui Țentiu Vitali la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, privind demonstrarea probelor;

- contravenientului nu i-a fost acordat traducător, deși nu cunoaște limba de stat;

- instanța nu a luat în considerare prezența unui alibi la Țentiu Vitali, și anume faptul că el nu se afla la locul săvârșirii contravenției la data și ora indicată. Astfel, de la ora 16.30 până la 20.30 el a fost cu cunoscutul său Fostenco Alexandr în afara casei cu treburi personale, ce se confirmă prin declarațiile martorului Fostenco Alexandr și declarațiile lui Țentiu Vitali, care a venit acasă aproximativ la 20.30.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2023, recursurile s-au respins ca nefondate, cu menținerea hotărârii fără modificări.

5.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a statuat că, prima instanță judecând cauza contravențională a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, just ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției lui Țentiu Vitali de comiterea contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional.

Instanța de recurs a considerat că, din probele cercetate rezultă cu certitudine vinovăția lui Țentiu Vitali în comiterea contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional – huliganismul nu prea grav, acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice. Vina lui Țentiu Vitali fiind dovedită prin probele conținute în materialele cauzei, și anume: apelul 112 la X ora 18.01, precum că pe str. X e conflict (f.d.2); plângerea Galinei Grigorieva din 27.09.2022 (f.d.3); proces-verbal de audiere a victimei din 27.09.2022 (f.d.4); chestionar de constatare și evaluare a riscurilor în cazurile violenței în familie din 27.09.2022 (f.d.5); proces-verbal de audiere a martorului Staver Silvia din 27.09.2022 (f.d.6); raportul ofițerului Nedelea Mihail din 27.09.2022 (f.d.7), în sensul invocat în recurs nefiind aduse careva probe în combaterea acușării conținute în decizia asupra cauzei contravenționale.

În atare circumstanțe, instanța de recurs a conchis că prima instanță în mod corect a constatat că, Țentiu Vitali, la X, orele 17.55-18.00, aflându-se în mun. X, adică în loc public, s-a exprimat cu cuvinte necenzurate și și-a satisfăcut necesitățile fiziologice lângă ușa ap.X, acțiunile sale fiind calificate în baza art.354 Cod contravențional.

Instanța de recurs a reținut că, prima instanță corect a supus aprecierii procesul-verbal cu privire la contravenție care a fost întocmit în privința lui Țentiu Vitali, fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii, trebuie să i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate.

În acest sens, instanța de recurs a relevat că, în jurisprudența CtEDO s-a reținut în mod constant că, prezumțiile nu sunt, în principiu, contrare Convenției. În așa mod, Curtea a constatat anterior că prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept. În principiu, Convenția nu derogă de la acestea, însă, în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7

octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001).

Astfel, instanța de recurs a menționat că, scopul procesului contravențional rezidă în aflarea adevărului în fiecare caz aparte de încălcare a normelor legale, cu depistarea și constatarea contravenției săvârșite de persoană, la caz agentul constator acționând în strictă conformitate cu prevederile Legii nr.320 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului și prevederile Codului contravențional, fapt ce a dus la constatarea comiterii de către Țentiu Vitali a contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional.

Privitor la declarațiile martorului Fostenco Alexandr, date în cadrul ședinței de judecată, precum că Țentiu Vitali s-a aflat cu el la cumpărături pe X de la orele 16.30 până la orele 20.30, prima instanță corect și întemeiat le-a apreciat critic, or acesta este prieten cu Țentiu Vitali și astfel aceasta este o modalitate de a-l ajuta pe Țentiu Vitali să evite pedeapsa contravențională. Mai mult ca atât, în explicația sa din X, dată agentului constator în cadrul instrumentării cauzei contravenționale, în contestația sa și în declarațiile date în cadrul ședinței, Țentiu Vitali nu a menționat faptul că pe data de X de la orele 16.30 până la ora 21.00 s-ar fi aflat la cumpărături împreună cu Fostenco Alexandr, doar indicând că a venit acasă pe la orele 21.00.

6. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2023, este atacată cu recurs în anulare de către contravenientul Țentiu Vitali, prin care solicită anularea hotărârilor judecătorești.

6.1 În motivarea recursului în anulare contravenientul Țentiu Vitali invocă:

- prin declarații contrafăcute și mincinoase, în privința sa a fost fabricată și falsificată cauza de către polițistul corupt Munteanu Iulian;

- prima instanță a emis hotărârea fără a examina contestația depusă împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, neluând în considerație declarațiile sale și declarațiile martorului;

- nu s-a aflat în locul indicat în procesul verbal la data indicată și nimic nu a comis, iar instanța a emis o încheiere ilegală.

7. Examinând admisibilitatea recursului în anulare, în baza actelor din dosarul cauzei și a motivelor invocate, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Completul de judecată menționează că, cauza dată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea privind modificarea unor acte normative nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023 și ulterior completată prin Legea privind modificarea unor acte normative nr.286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023, în conformitate cu care, recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.

În conformitate cu art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, (în vigoare până la 01.09.2023, când a intrat în vigoare Legea nr.246 din 31.07.2023, completată prin Legea nr.286 din 05.10.2023, în vigoare din 28.11.2023), după epuizarea căilor ordinare de atac, Procurorul General și adjunctii lui, persoanele menționate la art.401 alin.(1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, precum și în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile.

Conform art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, a afectat hotărârea atacată.

Conform art.456 alin.(1) coroborat cu art.432 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în

care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art.455 Cod de procedură penală.

În textul art.455 alin.(2) Cod de procedură penală, se specifică cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special este descris conținutul acesteia. Norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea expresă a temeiurilor prevăzute de art.453 Cod de procedură penală.

Prin urmare, normele de drept nominalizate indicau în mod expres că, puteau fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești, prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea II ale Codului de procedură penală, adică calea apelului și/sau recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus, în raport cu speța dată, rezultă că, decizia instanței de recurs prin care a fost menținută hotărârea adoptată în cauza contravențională în privința lui Țentiu Vitali, în baza art.354 Cod contravențional, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs în speță este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Conform prevederilor art.art.455 alin.(2) pct. 7), 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, or, acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art.455 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art.art.432 alin.(2) pct. 1), 453, 456 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către contravenientul Țentiu Vitali, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2023, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie